

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred **eno kruno** za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Možje, mladeniči, na III. sloven. katoliški shod!

Najpomembnejše zborovanje na Slovenskem bo letos III. slovenski katoliški shod v Ljubljani dne 26., 27. in 28. avgusta. Udeležijo se ga Slovenci iz vseh slovenskih pokrajin, ki so verni katoličani, ki odločno želijo, da katoliška načela zavladajo povsod v našem javnem življenju in da se naš slovenski narod tudi pred svetom pokaže kot zvestovdan svoji najboljši materi, sv. katoliški cerkvi. Bogati, nad vse zanimivi vsopred III. slovenskega katoliškega shoda je sledeči: V soboto dne 25. avgusta v „Unionu“ pozdravni večer s koncertom; v nedeljo 26. avgusta zbirališče v „Alojzijevišču“, slovesni sprejem društev. Ob 9. uri predpoldne daruje sveto mašo v „Alojzijevišču“ goriški nadškof Fr. Sedej; ob 3/4 na 10. uro veliko zborovanje; ob 3. uri popoldan občni zbor „Slovenske kršč.-socijalne zveze“ v „Alojzijevišču“; ob 4. uri popoldan velika ljudska veselica v „Unionu“. — V ponedeljek 27. avgusta:

ob 8. uri dopoldne sv. maša v stolni cerkvi; od 1/2 9.—1. in od 2.—4. ure popoldan zborovanja odsekov. V dvorani „Slov. kršč.-soc. zveze“ zboruje cerkveno-političen odsek, v mali dvorani „Uniona“ književni odsek, v veliki dvorani „Uniona“ socijalni odsek in v dvorani „Rokodelskega doma“ organizacijski odsek; ob 4. uri popoldan zborovanje „Leonove družbe“ v mali dvorani „Uniona“; ob 5. uri popoldan sklepajoče zborovanje v veliki dvorani „Uniona“; ob 1/2 6. uri popoldan prvo slavnostno zborovanje. Govorili bodo dostojanstveniki, gostje in zastopniki raznih stanov. Glavni govor bo: O verski zadevi in javnem življenju. Sledi zabavni večer s petjem in godbo. — V torek 28. avgusta: Ob 8. uri dopoldne v stolnici sv. maša; ob 9. uri dopoldne v veliki dvorani „Uniona“ drugo slavnostno zborovanje, na katerem so glavni govori: „Katoliška politika v Avstriji“, „Književnost“, „Socijalna izobrazba“ in „Inteligence in katolištvo“; ob 3. uri popoldne tretje slavnostno zborovanje z govori: „Organizacija“, „Socijalno delo“, „Delavski

stanovi in katoliška ideja“ in „Slovenski katoliški kmet“; ob 7. uri slavnostni komerz „Slov. dijaške zveze“ v „Unionu“.

Štajerski Slovenci pojdemo v velikem številu na katoliški shod. Vozil bo iz Maribora poseben vlak, ki se odpelje iz Maribora v nedeljo zjutraj okoli 4. ure. Naši udeleženci se udeležijo vseh slovesnosti v nedeljo 26. avgusta in si ob enem še ogledajo Ljubljano. V ponedeljek rano zjutraj se peljemo k Mariji Pomagaj na Brezje, da počastimo varuhinjo in kraljico slovenskega naroda, od tam pohitimo na rajsko lepi Bled in popoldne se peljemo z našim vlakom z Lesc v Ljubljano, da se udeležimo prvega slovesnega zborovanja. V torek se udeležimo obeh slovesnih zborovanj in še ogledamo znamenitosti v Ljubljani, zlasti deželni muzej Radolfinum. Mnogi bi si radi pogledali tudi slovečo postojnsko jamo. Ako se oglasi 300 udeležencev za Postojno, bo vozil tudi tjakaj posebni vlak in sicer v torek rano zjutraj; povrnemo se še predpoldne, da se še lahko udeležimo saj deloma drugega slovesnega zborovanja. V

V smrtni nevarnosti.

Povest iz ameriškega življenja.

„Gospod nadinspektor, prosim vas, da me čimprej odpustite iz službe.“

„Kaj? Gospodična telegrafistinja, vi hočete zapustiti svojo službo, zakaj pa?“

„Ker živim v razmerah, v kakršnih bi celo kak mož korenjak nerad živel. Kaj naj počne po noči ubogo, komaj devetnajstletno dekle samo na postaji, ki stoji na samoti, tako daleč okrog ni žive duše. Ko bi vedeli, kako strašno dolgo so noči, ki jih preživim tu in koliko groze in strahu užijem, tedaj bi se moji prošnji gotovo ne čudili. Ob sedmih zvečer zapusti uradnik, ki ima po dnevu službo, postajo in se odpelje z vlakom. Tedaj nastopim službo jaz in jo zvršujem do jutra. Pogosto divja po noči vihar in stresa postajno poslopje, da vse ropota. Iz daljave se čuje tulenje zverin in vedno se bojim, da bodo prirjule sem in me raztrgale. Lahko bi se prigodilo, da bi me napadel kak ropar in če bi klicala na pomoč z nadčloveškim glasom, bi me nihče ne slišal tu na samoti. In ta strah se ponavlja vsako noč, vsako noč iste strašne ure, — ne, tege ne preneem več.

Če bi šlo tako dalje, se mi mora zmešati. Prosim torej, da me odpustite iz službe.“

„Rad verjamem, da so vaše tožbe popolnoma opravičene, vendar s tem še ni rečeno, da morate službo pri železnici zapustiti. Prosite rajši, da vas prestavijo.“

„To sem že storila, pa sem dobila odgovor, naj počakam, da bo kako pripravno mesto prazno. A Bog vé, koliko časa bi bilo treba še čakati, morda še mesece in mesece, a odločila sem se za trdno, da več kot štirinajst dni ne ostanem tu.“

„Recimo torej, še en teden. Zagotovim vam v osmih dneh drugo bolj pripravno mesto. Ali pod tem pogojem še ostanete v službi?“

„Da, ostanem, ker se zanašam na vašo besedo. Torej en teden bom še prenašala strah in grozo, potem pa upam na rešitev iz tega položaja.“

„Zanesite se na-me, le pogum! Z Bogom.“

„Z Bogom!“

Ta pogovor se je vršil v severni Ameriki na majhni železniški postaji, ki je stala na samoti, daleč proč od vsakega človeškega bivališča, med železniškim nadinspektorjem in ondi nameščeno telegrafistinjo Rozo M. Z lahkim srcem je zrla želez-

nična uradnica za odhajajočim nadzornikom. Sladko upanje na boljše čase jo je prevzelo. Še en teden!

Silno počasi se je premikal kazalec na uri dalje. Če bi se ne bilo čulo mihanje, bi bila Roza mislila, da stoji.

Ob dveh ponoči pride mimo postaje brzovlak. Če bi kak popotnik hotel vstopiti na postaji, mora dati telegrafistinja prihajajočemu vlaku znamenje, da obstoji. Ta vlak je sploh edini, ki vozi ponoči mimo postaje.

Ura je torej še le enajst, torej je do brzovlaka še cele tri ure časa. Kako naj si skrajša ta neskončno dolgi čas samotarska uradnica?

Nekam tesno je nocoj Rozi pri srcu. Sedla je k pisalni mizi in začela pisati uradne račune in naznanila, ki jih mora predložiti svojim predstojnikom. A delo ji ni šlo od rok. Vzela je v roko knjigo in se skušala zatopiti v povest, ki jo je že prejšnji dan z zanimanjem čitala. A nocoj se ji je zdela povest dolgočasna in duhomorna. Nejevoljna je odložila knjigo in se skušala malo razvedriti s petjem Zapela je s svojim nežnim in finim glasom nekaj pesmic, ki so čudno odmevale v samotni

torek zvečer po končanih slovesnostih pa se odpeljemo nazaj na Štajersko. Pri tem vsporedu sedaj ostane. Omogočeno je našim ljudem, da vidijo in slišijo izredno veliko lepega. Vožne cene za posebni vlak na Brezje in v Postojno bodo pravočasno objavljene, istotako popotni naš vspored. Vstopnina k trem slovesnim zborovanjem na katoliškem shodu znaša 2 K.

Nujno prosimo vse čč. gg. dušne pastirje, naj povsod v nedeljo 12. avg. označijo potrebno glede katoliškega shoda, naj delajo neumorno za veličastno udeležbo in naj nabirajo udeležence, naj prejkoslej v Ljubljano pošljejo zglasilne pole z vstopnino ter voznino župniku Medvedu. Vsaka župnija mora biti zastopana, zastopana morajo biti vsa naša katoliška društva. Pokažimo ob tej priliki moč naše katoliško-slovenske organizacije. Kdor v tem oziru ne bo ničesar storil, bo podpiral le sovražnike naše.

Vi pa, naši slovenski možje, vi vrli mladeniči naši, bivajoči v lavantinski in sekovski škofiji, vi naši koroški sosedje in mili bratje slovenski na Prekmorskem in v Medžimurju, ne ustrašite se teh stroškov in malega napora, temveč oglasite se povsod pri svojih dušnih pastirjih v takem številu, da se bomo omejili Slovenci s severa odlikovali tako kot na vseslovenskem mladeniškem shodu. Po objavljenem vsporedu se boste lahko vdeležili celega katoliškega shoda, videli boste naš slovenski Lurd, Marijo Pomagaj na Brezji, ogledali si boste radi čarobne lepote svetovnoznano blejsko jezero, ogledali si boste lahko naravna čudesa, ki jih slovenska zemlja hrani v notranjosti svoji v Postojni, občudovali boste lepi napredek največjega slovenskega mesta, slovenske prvostolnice naše, bele

Ljubljane z nje znamenitostmi. Povsod vam bode stopala pred oči krasota naše slov. domovine. Ob tej priliki se boste zraven utrdili v edino pravem katoliškem prepričanju in se nazvali goreče dejanske ljubezni do Boga, do katoliške cerkve in do slovenske domovine naše, da bodete mogli v bodoče na vseh krajih Slovenije zmagonosno nastopati v borbi in brambi za te naše svetinje. Pridite možje, pošljite mladeniče, da si ob katoliškem shodu v Ljubljani vsi bogoljubni in rodoljubni Slovenci z vseh krajev podamo roke za sveto delo, s katerim si priborimo boljše prihodnost na zemlji, s katerim edino si ohranimo našo časno in večno domovino!

Korošci — pogum!

Na Avstrijskem se bo spremenila volilna pravica. Poseben odsek poslanske zbornice se je v zadnji dobi pečal s to spremembo ter že tudi o večini avstrijskih dežel sklenil, koliko poslancev se bo v njih volilo in kako bodo ustvarjeni volilni okrajji. Ko bo odsek popolnoma dovršil svoje delo, pridejo njegovi sklepi v državo zbornico in tam bo potem zbornica ali jih sprejela, ali spremenila ali pa popolnoma odklonila!

Med deželami, o katerih je volilni odsek že storil sklepe, je tudi koroška dežela. Toda srce nas boli, ko moramo zapisati, da so ti sklepi za koroške Slovence naravnost pogubni. Koroškim Slovincem se je dalo samo eno poslansko mesto, in še ta okraj je tako sestavljen, da slovenska zmaga v njem ni v vseh slučajih zagotovljena. Okraj je namreč sestavljen iz naslednjih sodnijskih okrajev: Borovlje, Železna Kaplja, Dobrlavas, Pliberk.

V volilnem odseku imajo Nemci večino. Ni torej nobeno čudo, da slovanska manjšina ni mogla zmagati s svojimi predlogi, posebno ker voditelj koroških Nemcev dr. Lemiš ni hotel ponuditi svoje roke v kako pravično spravo. Slovenski zastopniki v

volilnem odseku dr. Ploj in dr. Šušteršič so torej bili brez vsake moči nasproti nemški večini v odseku in njih zahteve so bile odklonjene. Toda ali vsled tega ne smejo koroški Slovenci ničesar več upati od volilne spremembe? Gotovo še niso vsi naši upi uničeni! Korošci, pogum! Zadnja beseda še ni izgovorjena, sklepi odseka še pridejo v zbornico in tam se še lahko tudi spremenijo.

Za to pa se nam zdi — to je naše skromno, nemerodajno stališče — da ni bilo dobro, če so zaupniki koroških Slovencev na shodu kar z bombami planili na one, ki še hočejo priboriti koroškim Slovincem njihove pravice in uresničiti njihove zahteve. Zaupniki so lahko prepričanja, da so se zgodile napake, toda tudi še tako trpka sodba se da izreči v sprejemljivi obliki. Izjave pa se morajo ozirati tudi na bodočnost. Tako so zaupniki n. pr. izrekli neznanje vsem slovenskim poslancem, ki tudi v volilnem odseku niso, in niso na neuspehih glede Koroške popolnoma nič krivi. Kaj hočejo voditelji doseči s takimi neosnovanimi napadi na osebe, ki niso ničesar zakrivilo?

Ampak naloga koroških Slovencev je, zbrati še enkrat vse Slovenstvo in njega državnozbornske zastopnike, da zastavijo svoje zadnje sile in pomagajo koroškim zahtevam do zmage.

Za to mislimo, da bo tudi dobro, ako se udeležijo koroški Slovenci v velikem številu katoliškega shoda v Ljubljani ter tam vnamejo svoje brate za pravične koroške zahteve.

Na Koroškem doma pa se mora razviti zopet agitacija za opravičene zahteve, zraven pa je že sedaj potrebno, da se v vseh okrajih narod politično in gospodarsko vzbuja ter organizira in se tako ustvari predpogoji za dober izid prihodnjih volitev.

Mladinska organizacija.

Mladeniči naši, na katoliški shod! Vse naše mladeniške zveze, naša bralna in gospodarska društva, naša politična društva pa tudi naše mladeniške Marijine družbe

sobi. To jo je nekoliko pomirilo in razvedrilo.

V tem se ji zazdi, da je čula zunaj korake. Poslušaj. — Kdo bi pač bil tu? Da bi na tej postaji kdo vstopil na ponočni brzovlak, to se primeri le redkokdaj. Zunaj se začuje govorjenje in trkanje.

„Kdo je?“ zakliče preplašeno Roza s tresočim glasom.

„Popotniki, ki bi se radi odpeljali z brzovlakom, odprite!“

Uradnica je odklenila oprezno vrata, a v tem hipu jih je nekdo z vso silo odrinil in osem orjaških, oboroženih in v halje zavutih mož je pridrl v sobo.

Roza je videla, da je izgubljena. V glavo ji je šinila misel, da jo more rešiti le hladnokrvnost in pogum.

„Dokler ste mirni in tibi, se vam ne bo zgodilo nič žalega. Kakor hitro se pa drznete klicati na pomoč, vas ustrelim. Ste razumeli?“ zagromel je nad njo načelnik roparjev.

„Kaj pa želite?“ vprašala je boječe.

„Ko boste slišali, da prihaja brzovlak, boste stopil sami ven pred postajo in dali vlaku znamenje, naj obstoji. Gorje, če date kako drugo znamenje. Strogo bomo pazili

na vas in naše puške bodo pri tem merile na vas.“

„Za Boga, kaj mislite vendar narediti? Spravili me bote ob službo. Če se zgodi vlaku kaka nesreča, bom kriva jaz in poglali me bodo s sramoto in preklinjevanjem od tod. Oj kaj bo, kaj bo!“

Jokaje in zdihovaje se zgrudila na stol pri mizi, kjer je bil brzovjavni stroj. Naslonila se je na mizo in jokala, da bi se je bil moral kamen usmiliti.

Celo roparji so jo začeli tolažiti, češ, da ona ne bo nič kriva tega, kar se bo z vlakom zgodilo, ker se osmero korenjakom na noben način ne more ustavljati. Tudi se ji ne bo zgodilo nič žalega, če bo mirna in bo vse ubogala, kar ji bodo veleli.

To je Roza navidezno nekoliko potolažilo in dobila je toliko poguma, da je vstala. V tem se je oglasil brzovjavni stroj. Roparji so se spogledali.

„Proč od mize, vi brzovjavite“, zadrli se je eden nad njo.

„Saj ni mogoče, saj vidite, kje imam roke.“

„Kdo pa brzovjavi?“

„Sosedna postaja, vidite, aparat deluje, četudi stojim šest korakov proč od mize.“

In res se je brzovjavni stroj oglašal, čulo se je enakomerno vtrpanje in čim dalje je trajalo to, tembolj je žarela v Rozinem srcu iskrica upanja na rešitev.

Kolodvorska ura je kazala tri četrti čez polnoč. To je do brzovlaka še več kot eno uro. Roparji so posedli po dolgi klopi, ki je bila v sobi, telegrafistinja pa se je stinila v kot na stol in v hudem strahu pričakovala, kaj se bo zgodilo.

Roparjem je postalo dolg čas. Eden iz vleče iz žepa zamazane karte in vsi se udeležijo igre. Poglavar roparjev skrbno pogleduje na svojo uro, kot bi oni na steni ne zaupal. Zdaj in zdaj zabičnje svojim tovarišem, da se natančno ravna po navodilih, ki jim jih je dal že med potjo. Roza je spoznala iz njegovih besedi, da bota dva napadla strojevodjo na vlaku, dva oropala pošto, dva potnike, dva pa s napetimi puškami pazila na vlak in vsakega takoj ustrelila, ki bi se drznil le količkaj ustavljati. Načelnik roparjev bo pazil med tem na Rozo, da ne ubeži.

Ravno so končali igro, nekateri so spravili dobiček, drugi se jeze nad zgubo, že so spet razdeljene karte, — v tem hipu zažvenkatajo v oknih šipe in kot bi trenil

morajo biti zastopane na katoliškem shodu. Skličite društva v nedeljo 12. avgusta in na Veliko Gospojnico društvene zборе in odborove seje, da se pogovorite glede častne udeležbe. Mladenci, pripravite si navdušenih govorov, da se pokažete v starem sijaju v Ljubljani, prilike bo dovolj! Skupni obed za zastopnike mladeniških Marijinih družb bo v nedeljo 26. avgusta v Rokodelskem domu. Obed bo stal le 48 v, katera svota se naj dopolnje na naslov: P. Bernard Pollak, prijor nemškega vit. reda v Ljubljani, saj do nedelje 19. avgusta. — Sicer pa se še bo poskrbelo, da bodo lahko vsi naši udeleženci po ceni obedovali v Ljubljani.

Alli naj telovadimo? Gotovo je v vsakem mladeniškem društvu tudi mladenič, ki je že bil pri vojaki. Tam se naj pri-skrbi knjižica za slovensko poveljevanje in naj začne potem telovadne vaje z mladeniči. Nič ne de, če skraja niso mnogovratne. Počasi si bo učitelj že dobil znanja. Mladeniška društva bodo na tak način tudi dobra predšola za ognjegasna društva.

Mladinska organizacija na Nemškem. Tudi na Nemškem je razvita mladinska organizacija. Kadar se sprejme mladenič v društvo, dobi v roko knjižico, v kateri so društvena pravila in pesmarica. V društvu samem sta dva oddelka, mlajši in starejši oddelki. V mlajšega pridejo mladeniči od 14 do 16 leta. V mestu so tudi oddelki po stanovih: trgovski pomočniki, obrtniški pomočniki, delavci. Po stanovih se delijo, da se lažje izvršuje stanovska organizacija.

Okoli po svetu.

Volilni odsek je v poglavitnih točkah dokončal svoje delovanje. Kar se tiče nas Slovencev, smo si pridobili samo štajerski Slovenci še en, sedmi mandat. Nemci so pa pridobili na Spodnjem Štajerskem še en mestni mandat, tako da imajo sedaj tri, in na Kranjskem kočevski mandat. Na korškem je ostalo pri stari krivici. Kmečki volilni okraji na Spodnjem Štajerskem so po novem volilnem redu sestavljeni iz sledečih sodnih okrajev: 1. Maribor levi breg, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer. 2. Maribor desni breg, Slov. Bistrica, Konjice. 3. Ptuj, Ormož. 4. Šmarje pri Jel-

se pokaže nebroj puškinih cevij v sobo in zunaj zadoni gromovit glas: „Roke kviško, če ne streljamo!“

Roparji so planili po koncu in vsi zbe-gani dvignili roke v zrak. V tem hipu se odpro vrata in notri pridere vrsta oborože-nih policajev. Po kratkem, a hudem boju so roparje razorožili in zvezali. Z groznimi kletvami so si ti tolažili svojo jezo in skušali potrgati svoje vezi, a ni šlo.

S prvim vlakom so jih odpeljali v ječo, Rozo pa v bližnje mesto v bolnico. Prestani strah jo je spravljal na bolniško posteljo. Še le čez pet tednov je toliko okrevala, da je mogla priti pred sodišče, kjer so jo zaslišali o dogodku one strašne noči. Tu se je še le zvedelo, kako je bilo mogoče, da je tako nenadno, a vendar še pravočasno prišla zanjo rešitev.

Vsa obupana in potrta se je zgrudila Roza, kot smo slišali, na mizo, kjer je bil brzojavni stroj. Dolgi zmršeni lasje so ji pokrili roke, ko se je naslonila z glavo na mizo in tako je neopaženo dosegla tipalo pri brzojavu in brzojavila. Z glasnim jokom in zdihovanjem je udušila glas, ki se je

šah, Rogatec, Kozje. 5. Brežice, Sevnica, Laško. 6. Celje, Vransko. 7. Slov. Gradec, Gornjigrad, Šoštanj, Marenberg. — Mestni volilni okraji, v kolikor se tičejo Spodnje Štajerske, pa so sestavljeni iz naslednjih mest, trgov in vasi: 1. Mesto Maribor (samo za-se.) 2. Celje, Studenci pri Mariboru, Laško, Sevnica, Brežice, Slov. Bistrica, Slov. Gradec, Šuštanj, Marenberg, Vuzenica, Muta, Sobota, Kortin, Gornja Vižinga, Konjice, Rogatec, kopalnišče Slatina, Vitanje, Ljutomer, Ormož. 3. Lipnica, Arnož, Švanberg, Nemški Lonč, Veliki Florijan, Sv. Jurij na Štifiagu, Ivnica, Stras, Vildon, Ernovž, Cmurek, Sv. Lenart v Slov. gorica, Gornja Radgona, Ptuj, Poberž, Razvanje, Breg pri Ptuju. Iz mestnih nemških volilnih okrajev je razvidno, kako so jih skupaj skrpučali, samo da imajo večino Nemci. K srednještajerskim mestom in trgov so vzeli spodnještajerske trge. In to naj bo volilna pravica!

Na Ruskem je car razpustil gosudarstveno dumo (državni zbor), ki je komaj nekaj tednov zboroval. Zaradi tega so nastale po Ruskem velike rabuke. Revolu-cionarji šuntajo ljudstvo k uporu. Tudi vojaštvo se je vsled šuntanja uprlo, toda carju zvesti vojaki so jih pobili ali pa vjeli. Car je obljubil, da se prihodnje leto spomladi snide nova дума, katere volitev se bo še pravočasno vršila.

Pri napadu v bližini Censtohova so roparji ubili generala Sukatova in tri čast-nike ter oropali 16.000 rubljev. Pri postaji Celestinovo je 40 roparjev ustavilo vlak ter odneslo blagajno s stotisoč rublji; enak napad je bil pri postaji Homel. — Zapri so v Rusiji 600 članov anarhistične orga-nizacije, v Peterburgu pa 2000 oseb radi veleizdaje. V mestu Sveborg se je uprlo dne 30. julija trdnjasko vojaštvo in mnogo mornarjev radi trpinčenja nekega vojaka, ki je umrl. Poslopje, kjer so bili zabarikadirani uporniki, so obstreljavale tri križarice s strojnimi puškami. Tudi uporniki so pridno rabili 40 lahkih topov; na obeh straneh je bilo mnogo mrtvih in ranjenih, slednjič so bili uporniki po večem razoro-ženi. Ako bi bilo uporno vojaštvo ohranilo trdnjavo v svoji oblasti, bi bil Peterburg izoliran od morske strani.

pri tem čul pri stroju. Brzojavila je par-krat za vrstjo besedi: „na pomoč“, in: „roparji, nujno!“

Ko se je nalašč kakor potolažena dvig-nila, je bila brzojavka že oddana in ko je začel stroj delovati, je prihajal že odgovor: „Le pogum, predno bo ura ena, ste rešeni.“

Z izvanredno hitrostjo so na bližnji pō-staji sestavil poseben vlak, poklicali poli-caje in kmalu je vlak oddrdral proti kraju, odkoder je prišla brzojavka. Pol ure pred postajo je vlak obstal in oprezno in tiho so stopali policaji proti postaji. Neopaženi so se približali poslopiju in ni še minulo četrť ure, so bili roparji že vsi zvezani in ukročeni.

Sodišče jim je odmerilo zasluženo ka-zen. Pogumno Rozo pa, ki je s svojo hladnokrvnostjo in prebrisanoostjo rešila brzovlak gotove nesreče, so odlikovali ne samo pri železnici, temveč tudi popotniki, ki jih je rešila, so ji izrekli priznanje in zahvalo ter ji poslali krasno darilo.

Kje naj išče socijalna beda po-moči?

Piše Alojzij Leben.

(Konec.)

Sedaj pridem k tretjemu sredstvu, ki podaja kat. cerkvi neizmerno važni soci-jalni pomen; to so razni redovi in družbe. Govori se: redovniki skrbijo le sami za se. Posamnik se zapre v svojo samostansko celico ter se ne briga za ljudski blagor. Res se zaprejo nekateri v svoj samostan, da bi mirno služili Bogu z molitvami in premišljevanjem. Ali pa je njihovo mirno, skrivno delovanje brez koristi za človeštvo? Šele pri zadnji sodbi bomo videli, da je marsikatera samotna redovnica bolj uplivala s svojo molitvijo na svetovne razmere, nego kak vojskovodja s svojimi junaškimi čini ali učenjak s svojimi knjigami. Veliko, veliko redovnikov in redovnic je, ki so neumorno delavni za ljudski blagor, bodisi na misijonih, bodisi v bolnišnicah, bodisi v zgoji mladine itd. Opomnim na mnogo-številne misijonarje, ki neumorno delujejo in sejejo seme sv. vere med divjimi narodi Afrike in Amerike. Živijo pa pri tem v uboštvu in bedi. Opomnim na usmiljene sestre, ki na bojiščih in bolnišnicah žrtvu-jejo svoje zdravje in življenje. To požrtvo-valno delovanje teh redovnic je dobro spoznal pruski vojni minister pl. Kameke, ki je izgovoril znane besede: „Brez usmiljenih sester ne pričnem vojske“. Opomnim na one redove, ki se bavijo s poučevanjem, kujih cerkev šteje najmanj 300. Opomnim na ustanovo italijanskega mašnika Don Boskija. Ko je umrl je štela l. 1888 152 poslopij z 130.000 gojenci. Opomnim na menihe na gori sv. Bernarda, ki vsako leto povprečno 6000—7000 revnih popotnikov sprejmejo in jim postržejo. Opomnim na Jezuite, Ligvorjane, Frančiškane, Lazariste, Kapucine, ki na misijonih vsepovsod vzbujajo krščansko življenje, ga vzdržujejo ter veliko pripomagajo pri rešitvi najpoglavitnejšega socijalnega vprašanja. Opomnim na vse one samostane, ki danuadan nasitijo neštivilno množico ubogih in lačnih, čakajočih pri samostanskih vratih itd.

Ne bi prišli do konca, ako bi hoteli dalekosežno delovanje kat. cerkve na soci-jalnem polju le površno popisati. Kako da-leč je razširjena kat. cerkev, tako daleč sega tudi njeno izborno delovanje; kajti ona je mati vsega človeštva. „Samo en dan naj dobijo nauki krščanske vere svojo prejšnjo veljavo.“ je zaklical slavni škof Ketteler, „narodi naj se spet oklenejo naukov katoliške cerkve in boste videli, kakor na en mah se bo predrugačil obraz zemlje.“ Torej edinole v katoliški cerkvi najde socijalna beda pomoč in olajšave.

Spomini z romanja v Rim.

Piše kmet iz mariborske okolice.

(Dalje.)

Moj tovariš me je zjutraj zgodaj zbudil. Klaverno mi je tožil, da ni mogel spati; razni včerajšnji beneški prizori so mu celo noč spanje motili. Hitro se opravimo in ker je gondolirjev povsod dosti na ponudbo, naročimo, da naju pelje v cerkev „Maria della Salute“. Morje je bilo precej mirno; iz čiste vode se je vzdigovala lahna, bela megla; po morju je vozilo mnogo čolnov in ladij, solnce je vzhajalo kakor bi lezlo iz morja in mesto se je videlo kakor v panorami. Tak veličasten prizor človeka

nekoliko omami, ko vidi nad seboj visoko modro nebo, vedno bolj žareče sonce in pod seboj čisto, globoko morje, v katero ga burja lahko vsak trenutek pogrezne — človek je pač povsod kakor rosna kaplja na listu. Ko sem tako ta krasen prizor ogledoval, v najlepšem juternem krasu zavito mesto, katero ima toliko slavno zgodovino nekdanjega bogastva in mogočnosti, pa tudi zgodovino, kakor je vse hitro minljivo — privozi gondolir na naš cilj in vstopili smo v krasno cerkev „Maria della Salute“. Povsod kamor koli človek pogleda po cerkvah, in teh je v celem mestu 55, vidi krasno slikarstvo starih beneških slikarjev.

Nekatere slike se bliščijo v najlepših barvah kakor da bi bile žive, kakor bi nastale včeraj, in vendar so stare že več sto let. Marsikateri strmi nad to skoro — nadnaravno — lepoto in misli, ali ni vabila mojstrovo roko nadnaravna višja moč. Takih umotvorov v kljub temu, da je danes vsa umetnost in znajdba na visoki stopinji, sedanji slikarji ne premorejo več. Ker sva imela namen, se še le zvečer odpeljati, smo si ogledali še razne otoke, kjer je veliko tovarn, tako za steklo, za ladje itd. Delavci so pri delu urni, pa le govori in klopoče Lah v enomer. Laški delavec je varčen, s hramo, polento, zadovoljen in za pijačo denarja ne izda, temveč je s tisto zadovoljen, ki nič ne stane in je najbolj zdrava — vodo.

Res zelo prijetno je v Benetkah, par dni se po morju voziti in te slavne znamenitosti ogledovati, pa tukaj od dela rok živeti in bivati, ko več dni huda burja razsaja in je vse zelo drago ter si navadno vsi drva in živež le sproti kupujejo, ima tudi kakor vse povsod svojo — senčno stran.

V Benetke prihaja vedno mnogo tujcev izmed vseh narodov; mnogi pridejo to prečudno mesto na morju občudovat; mnogi iz mrzlih severnih dežel iščejo tukaj zdravja v prijetnem in ugodnem zraku in ker ni prahu. Hiše in palače so tri ali štiri nadstropne in zidane v raznih slogih; mnoge so mojstrska umetna dela od tal do dimnikov. Na čelu (fasadi) kinčane so s stebrovjem, podobami, slikarjami in balkoni z marmorja. Tlak in ulice so večinoma iz marmorja.

Tujec lahko opazi, da mesto slabi in hira pod laško vlado. Benetke so bile od leta 1814 do 1866 pod našo vlado in Avstrija je za blagostanje mesta mnogo storila. Pri vsem tem so se l. 1848 proti nam spuntali. V sled nesrečne vojske s Prusi leta 1866 je morala Avstrija prepustiti Benetke vsled laških zvijač Lahom. Nekdanje velike samostane oziroma menihe je laška vlada izgnala, premoženje pograbila, in v teh prostorih so zdaj vojašnice, uradi ali drugi javni zavodi. Visoke marmornate palače so deloma prazne, zaloge ali tovarne; mnoge cerkve, v katerih se še vidijo krasni umotvori, so zaprte ali zapuščene in prazne.

Prebivalci v obče, kot potomci nekdanjih slavnih in premožnih rodov, živé se kot trgovci, rokodelci, brodarji, težaki in berači. Mnogo iz bivših boljših rodov in zdaj v ubožtvu in mesto mora za mnogo tisoč siromakov skrbeti. Berači prosijo po trgih in cerkvah! Zdaj ti na pol nag otrok, siv starček, zdaj odraščeno, slabo oblečeno dekle, zdaj stara žena, ki jej glad in beda gleda iz bledega obraza, pomoli

roko nasproti in prosi milodar. Mnogi so potrebni in mnogi spet lenhi. Iz življenja takratnega kardinala, sedaj sv. očeta, je znano, da so večkrat svoje kosilo razdelili revežem.

Ko je enkrat prašala sestra, kje je krožnik z mesom za obed in so jej rekli v šali, da ga je muca vzela, je odgovorila, da meso bi že vzela muca pa krožnik bi pustila! Zdaj je mesto gotovo ponosno, da so njih škof kardinal naslednik sv. Petra.

V tem mestu človek v par dneh vidi velike znamenitosti, kakor menda nikjer na svetu. Pregovor pa pravi: Povsod lepo, doma najlepše, zato je tudi mene že vlekla želja po domu. Hitila sva naposled v najino stanovanje, da poravnava račun. Gondolir naju zapelje na kolodvor, kjer sva sklenila, da se odpeljeva z vlakom, ki odhaja ob 8 uri zvečer, in si še ogledava Trst.

(Dalje prih.)

Domače novice.

Naše misli bite na katoliški shod. Iz Štajerskega bo nas vozil poseben vlak v belo Ljubljano. Na shod pridejo tudi Hrvatini in zastopniki drugih slovenskih narodov. Kdor le more, naj se shoda udeleži. Dne 21. avgusta bo v okrajih Brežice, Sevnica, Kozje volitev v deželni zbor. Prosimo naše somišljenike, da volijo vsi istega kandidata, ki bo ga naša katoliška in kmečka slovenska stranka priporočala. Volkove v ovčji obleki pa naganjajte! Bratec ptujskega „Štajerca“ na Kranjskem „Slov. narod“ sicer poroča, da je bila na političnem shodu v Globokem sprejeta kandidatura Benjamina Kuneja, toda to je laž. Znani prijatelj brežiških nemškutarjev Catin je sicer naprošen od Kuneja samega, predlagal to kandidaturo, toda sprejela se ni, zborovalci so ostali hladni, le navzoča Kunejeva žlahta je ploskala. Kakor slišimo, je naznanil kandidaturo vrlo znani zdravnik dr. Jankovič iz Kozjega.

Dve železnični progji. Ob svojem času se je ne malo govorilo o železnici Danaj-Novji. Ta bi vozila z Dunaja skoz Febring-Radgono-Ljutomer-Ormož dalje proti jugu do kraja Novi. Prostor za tir so l. 1872 že merili. In pri tem je ostalo, delo se ni izvršilo. Pred desetletjem so pa iz Spilfelda potegnili železno cesto do Radgone in pa do Ljutomera. Sedaj se ti dve izmeni pogosto čnjeta. Radgona in Ptuj. Radgona si želi železnice proti Ptuj, a Ljutomer v Ormož. Za „Radgono“ bi nova proga sedanjosti Spielfeld-Radgona-Ljutomer zapustila pri kraju Poreklja in bi se vila med vinorodnimi goricami skozi Ptuj v Rogatec. Za „Ljutomer“ bi se pa železnica podaljšala od kolodvora, cesta bi se okoli pokopališča zasukala v Žeravince, ki so književnemu svetu znani po vrazovih glasih „iz dobrane žeravinske“, nadaljevala bi se vstric okrajne ceste pod Svetinjami do kolodvora v Ormožu. Ta proga bi merila 20 kilometrov in bi stala 1 in pol milijona kron, črta Porekla-Ptuj-Rogatec pa bi bila dolga za 80 do 100 kilometrov in bi potrebovala 12 milijonov kron. Bržčas bomo se iz Ljutomera v Ormož vozili preje, kakor pa iz Radgone v Ptuj.

Huda toča v Savinjski dolini. Spodnji del Savinjske doline je zadela dne 4. t. m. huda nesreča. Grozna toča je uničila ne samo poljske pridelke, ampak tudi poslopja je precej poškodovala. Osobito hmelj je

mного trpel. Prebivalstvo se je obrnilo na drž. poslanca dr. Korošca, ki je takoj storil potrebne korake.

Kako se godi slovenskim otrokom na Nemškem. Žena slovenskega delavca iz Gornjega Štajerskega se nam pritožuje v dolgem pismu, kako da sovražijo nemški otroci njene otroke, ker so slovenski. Psovajo jih z grdimi priimki in če se slovenski otrok razjezi ter se hoče s pestjo maščevati, nabijejo ga nemški poglavci, da je groza. Tako je hčerki te žene nemški pobalin vrgel kamen v glavo, da je dobila v glavi nad očesom globoko rano. Če nemški otrok kakšno lumparijo naredi, pa ta nemška mladež obdolži slovenske otroke. Tudi ženo psovajo s cigani, pakaža itd. Taka je usoda naših ljudi med Nemci. Naši ljudje pa privandranim Nemcem pri nas pete ližejo!

Ošaben pek. Neki železniški delavec v Mariboru je našel v svežem hlebu kruha celo miš. Ko se je šel pritožiti h peku, kjer je kupil kruh, mu je vzel hleb, ga vrgel pod prodajalno mizo in ker je delavec zahteval drug hleb, poklical stražnika, ki je tega postavil čez prag.

Št. Ilj v Slov. gor. Velika ljudska veselica, ki se je vršila minolo nedeljo pri nas, je bila krasna. Ljudstva se je kar trlo. Slovenske zastave, viseče skoro raz vseh hiš, so kazale, da je Št. Ilj slovenski. Nemški listi so sicer namigavali, da se bodo Nemci zbrali v nemški kobači in pokazali, da Št. Ilj še ni popolnoma slovenski. Mislili so bržkone uprizoriti kakšen napad na Slovence, toda ko so videli tako velikansko množico Slovencev, si niso upali na dan. Našem kmečkemu ljudstvu se je posebno dopadla telovadba „Sokola“. Godba, petje in različne druge zabave so razveseljevale občinstvo, da se je vsakdo nerad ločil pozno zvečer od tega prijetnega domačega veselja. Vrlim Št. Iljčanom, ki so nam priredili tako lepo veselico, pa srčna hvala. Glejte, da ne bo nikoli zginila slovenska zastava raz Št. Ilja. Če pa zopet kaj priredite, le povabite nas, mi bomo zopet prišli radevolje.

Sv. Urban pri Ptuj. Žalostne dogodbe me prisilijo, da vzamem pero v roko. Pred kratkim smo imeli v Svetnicah enega ponesrečenega, še le 18 let starega fanta Franca Veršič na mrtvaškem odru; 31. julija smo pa že spremljali k večnemu počitku drugega vrliga fanta Konrada Markež, ki je zbolel pri vojaki. Ravno ta dan je v sosedni vasi Ločiču umrl še tretji, pridni mladenič Alojzij Pihler, komaj 22 let star. Bil je tudi nekoliko časa pevec tukajšne mladeniške zveze. Bodi jim zemeljica lahka!

Sv. Križ tik Slatine. Na ustanovnem shodu „Bralnega društva“ pri Sv. Križu so bili v odbor izvoljeni ti-le udje: 1. Gosp. Vinko Žolgar, kaplan; 2. Miha Plemenitaš, posestnik v Irjem; 3. Ročnik Ivan, organist; 4. Janez Führer v Rajnkoveh; 5. Jurij Kovačič iz Dola, 6. Jože Perkovič iz Temnika in 7. Tomaž Prah, posestnika sin v Brestovcu. Kaj lepo in domače nam je na tem shodu govoril dr. Kidrič o zgodovini Slovencev. Vsi udje „Bralnega društva“ smo prav hvaležni gosp. govorniku za to vspodbudno predavanje. — Dne 5. avgusta je bila odborova seja, pri kateri je bil izvoljen za predsednika č. gosp. kaplan V. Žolgar, za namestnika M. Plemenitaš, za tajnika Iv. Ročnik, blagajnika

Janez Führer in za knjižničarja Tomaž Prah. Križevljani! „Bralno društvo“ je ustanovljeno in ima zdaj 100 udov. Treba je, da vas še veliko več zraven pristopi. Čim več bo udov, tem več koristi vam bo prineslo društvo.

Loka pri Zidanemmostu. Zopet je zgubila naša dekliška Marijina družba vrlo družbenico ter prednico Marijano Raje. Dne 5. avgusta smo jo spremili k večnemu počitku. Bila je zvesta hči Marijina ter dajala zgled vsem tukajšnjim dekletom Marijine družbe. Kako je bila spoštovana, je pričal veličasten in mnogobrojni spreved občinstva. Za slovo so ji zapele prav ganljivo pred domom in na grobn vrlo pevke Marijine družbe. Počivaj v miru, draga sestra!

Iz Grab pri Središču. Komaj je preteklo četrť leta, ko je umrla ena Marijina hčerka. Dne 18. julija je neusmiljena smrt zopet stegnila svojo koščeno roko v Marijino družbo po Ani Novak, rojeni v Obrežu. Ravno na svoj rojstni dan, ko je izpolnila svojo 20 leto, je ležala doma na mrtvaškem odru. Dolgo je bolehalo. Želela si je zdravja, toda božja previdnost je drugače vzravnila. Spremljale so jo k zadnjemu počitku večinoma vse sestre z družbenimi znaki in gorečimi svečami, nekaj tudi v belih oblekah. Zapele so ji v slovo doma kakor na pokopališču žalostinko. Naj počiva v miru!

Sv. Križ pri Belvodah. Na 22. julija napovedanemu izletu celjske Marijine družbe se niso odzvale polnoštevilno samo družbenice, ampak prihitelo je tudi mnogo drugih ljudi — častilcev sv. Križa — iz Savinjske in Šaleške doline, iz Konjic, Slov. Bistrice, Ptuj in Maribora. Čez štiri sto ljudi je posetilo Celjana, gosp. župnika na Belevodah, ki je tudi vsakega ljubeznivo in postržljivo sprejel, vprašaje ga za novice v rojstnem kraju. Vsak izletnik si je tudi ogledal krasno slikano farno cerkev in marsikdo se je čudil slikarjema, g. Ivniku in g. Kramaršiču, da sta tako okusno okrasila božji hram. Od tod se je ljudstvo podalo v procesiji, prepevaje litanije na Oslovski hrib, na katerem stoji daleč na okrog znana cerkev sv. Križa. Zvečer je imel domači g. župnik cerkveni govor o zgodovini in razvitju te božje poti. Ob blagoslovu so grmeli topiči in oznanjali ljudem v dolini, da se tukaj nekaj posebnega godi. Častite šolske sestre so krasno prepevale Marijine pesmi. Drugi dan je bilo več svetih maš, tako da je lahko vsak opravil svojo pobožnost. Po cerkveni slavnosti so se še ljudje nekoliko okrepčali in se poteza podali proti domu. Kdor ima okus za slike, naj se poda na Belevode, in razvidel bode, da je imel g. župnik popolnoma prav, da ni pustil sten preobložiti s slikami. Na drugi strani je bil pa tudi slikar mojster, da ni napravil samo človeških podob krasno, ampak da se mu je posrečilo tudi drugo lepoticje kakor pri evangelistih lev, vol in orel in pri sv. Antonu mrjasec. Znano je namreč, da se prav malo kateremu slikarju posreči, na zidu izdelati krasne naravne živinske slike. Kdor želi vse to videti, naj se poda na Belevode! Posebno se pa lahko zdaj o počitnicah napravljajo izleti gg. učiteljev in visokošolcev, raznih slavni družtev in družb. Motil bi se isti, ki bi trdil, da je izlet na Oslovski hrib samo za brumne ljudi. Ne, ampak ta božja pot slovi tudi radi krasnega razgleda. Od tod vidiš v lepem vremenu prav lepo tri obširne doline

— Šaleško spodnjo in gorajo Savinjsko dolino, vidiš prav pod seboj kopališče Topolišico in Šoštanj, vidiš Škale in vdrje v velenjske jame podobno jezeru, vidiš Oljsko goro, Savinjo, mesto Celje oziroma Gaberje, vidiš Mozirje in Nazarje, slišiš glasno žuborenje Libije in njenih dotokov, vidiš visoke hribe, kakor Smrekovec (1400 m). Peco, Sv. Uršulo itd. Pridi, hribolazec, in oglej si vso naravno krasoto! Saj je poskrbljeno za vse, kar človeka pokrepča in oživi. Ne vstraši se poti, saj imaš na hribu priložnost si odpočiti pri kapljici rujnega vinca. Treba je še omeniti, da se dobijo sedaj tudi krasne razglednice, katere je dal napraviti gospod župnik na korist cerkvi sv. Križa.

Iz vuzeniškega okraja se nam piše: Poglejte no spak! Gotovo se slavi zopet kaka pangermanska zmaga, si je moral marsikdo misliti, ko je šel v ponedeljek, dne 7. jul. mimo Tulčeve gostilne na Gortini pri Marenbergu. Velika frankfurtska cunja je visela raz biše, ki so si jo izposodili baje od preimenitnega „Feuerwehrtaga“, ki je bil prejšnji dan v Vuzenici in na katerem se je moral seveda tudi žaliti čnt omih Slovencev, katere je nemila usoda zasadila v ta nemškutarski trg. Ako si pa natančneje vprašal, si zvedel, da se obhaja le ženitovanje nekega slovenskega kmeta iz Trbonja in da so tudi vsi navzoči gostje izključno Slovenci. Dasiravno se je gostilničarja od vseh strani opetovalno opozorilo, naj odstrani to predrzno žalitev in sta dva gospoda, ki sta hotela posetiti gostijo, celo radi tega odišla, je bil vendar tako predrzen, da ni ugodil upravičeni zahtevi. Skrajna nesramnost je, izobesiti pri popolnoma slovenski gostiji nemško zastavo! Hočemo si to dobro zapomniti! Dvomimo, da bo to vabilo kmete in delavce v take gostilne, v katerih se na tak način žali naš narodni čnt. Če bomo nastopali bolj samozavestno in kazali več narodnega ponosa, bodo z nemškimi zastavami zginili tudi nemščurski mogotci.

Koroške novice.

Imenovan je kn.-škof. konzistorijalnim svetnikom č. g. Leopold Katz, jubilar in župnik v Lasnici, in kn.-škof. duhovnim svetnikom č. g. Jernej Krainer, župnik v Glodnici.

Prestavljen je iz Beljaka gospod Janez Hochmüller, uradnik pri državni železnici, v Trst. To so dosegli nemški hajloveci; torej mora zopet Korošec domačin zapustiti svojo rojstno grudo. In zakaj? Ker je Slovenec in se tega pokazati ne boji. Z njim izgubijo beljaški Slovenci in okolica delavnega moža. Kaj pa poreče vlada nemškemu hajlovskemu profesorju dr. Augererju v Celovcu? Ta sme uganjati vse, kar hoče, delovati celo v vsenemškem protiavtstrijskem duhu, in vendar ga vlada ne vidi! Pri vojaščinu so ga njegovi višji degradirali do najnižje stopinje — do prostaka radi njegovega rogoviljenja. C. kr. avstrijska vlada pa se ne gane.

Dvojna mera se kaže zopet pri okrajnem glavarstvu v Šmohoru. Za volivne komisarije povodom nadomestne volitve za deželni zbor dne 25. m. m. je nastavilo omenjeno c. kr. okrajno glavarstvo 10 c. kr. uradnikov, 8 učiteljev, 2 poštarja, 2 gostilničarja, 1 ekonom in enega evangelijskega župnika (pastorja). Torej „prostošolski“ učitelji, poštarji, gostilničarji in celo protestantski

pastorji imajo pri c. kr. vladi več zanpanja, kakor pa domoljubni katoliški duhovniki.

Slovenske matrike in velikovski c. kr. okrajni glavar. Župnijskemu upravitelju dr. J. Arnejcu v Vovbrah je velikovski okrajno glavarstvo na impertinenten način zaukazalo, da se mora posluževati le takih tiskovin, kakoršne mu pošilja okrajno glavarstvo, t. j. nemških. Zraven pa dostavlja, da se gre č. g. provizorju, ki je zahteval slovenske tiskovine, le za nacionalno propagando. Gospod c. kr. okrajni glavar nam naj odgovori, kdo uganja večjo „nacionalno propagando“, ali slovenski duhovniki na lastni zemlji s slovenskim uradovanjem, ali nemški c. kr. uradniki s svojo nemško trdovratnostjo na slovenskih tleh? Tako očitanje je naravnost impertinentno! O tem slučaju bomo še drugod govorili. Zoper to predrznost se je na zaupnem shodu v Celovcu protestiralo z največjo ogorčenostjo.

Vzor avstrijskega patrijota je župan Ulbing na Vrbskem jezeru. Ko se je ob priliki Herkomer-vožnje pripeljal pruski princ Henrik v Vrbo, se mu je ta Ulbing vedno tako priklanjal, da so letovičarji mislili, da je to kak strežaj, ne pa župan. Takrat se je s svojim vedenjem tako blamiral pred tujim princem, da ga zdaj zasmehuje skoraj večina trezno mislečih nemških listov. Vse drugače je pa bilo zdaj, ko je v Vrbo došel šef avstrijskega generalnega štaba, fem. grof Beck, kateri stalno vsako leto za nekaj dni sem pride. Namesto da bi se šel Ulbing temu domačemu gostu, avstrijskemu generalu, kateri vrh tega letos praznuje petdesetletnico avstrijskega vojaškega delovanja, poklonit, je baje celo prepovedal v občinskem odboru, generala javno sprejeti. Vkljub temu so se šli poklonit generalu štirje občinski odborniki, kateri so županovo odsotnost oprostili. Eksceleca grof Beck je baje deputaciji ironično odgovoril: „Aha, gospod župan časa nima, ga bodem pa sam posetil.“ Torej, nemščurskemu županu v avstrijski monarhiji, Ulbingu, je pruski princ več, kakor pa avstrijski general, šef generalnega štaba oborožene sile.

Stranski oltar v gotskem slogu ukrađen. Iz Celovca javljajo, da je prodal pri podružnici v Rappersdorfu cerkvenikov sin Schneider stranski oltar, ki je bil zgrajen v gotskem slogu in vreden 4000 K, nekemu nabiratelju starine tako, da je dobil poleg denarja tudi nov stranski oltar, ki je vreden 1500 K. Obenem je zakupčeval tudi šest svečenikov.

Nesreča pri streljanju proti toči. Neki Janez Hauser v Reichenfelsu je 27. m. m. med nevihto tako nerodno ravnal z možnarjem za streljanje proti toči, da se je tisti hipoma izprožil ter mu je pri tem pest na levi roki popolnoma odtrgalo.

Utonila je pretečeni teden v Dravi 27-letna Josipina Moser iz Dol, ko se je kopala. Utopljenko še niso našli.

Oybre pri Velikovecu. Gotovo je dopisnik v zadnji številki „Našega Doma“ se nekoliko pošalil, ko je pisal o nekem strahu, ki bi nas naj navdajal pred ustanovitvijo našega novega bralnega društva. Bati se nam pač ni bilo treba. V naši in v sosednjih farah imamo lepo število zavedanih in poštenih mož in mladeničev. Le združiti jih je treba. In ta nameu ima naše bralno društvo. Ker imamo veliko udov iz St. Štefanske fare in ker v St. Štefan naši ljudje gredo radi na shod, bomo prihodnjic

zborovali tam. Najbrž prvo nedeljo po Veliki Gospojnici.

Želinje pri Velikovecu. V petek dne 2. avgusta smo pri nas pokopali pridnega krščanskega moža in skrbnega hišnega gospodarja in očeta Miha Trampiča p. d. Zlemerja v Striholčah. Na zadnjem potu je svojega tovariša spremila v velikem številu štriholska požarna bramba. Ker je bil rajni tudi ud krajnega šolskega sveta na Želinjah, se je pogreba udeležilo učiteljstvo s šolsko mladino. — Veseli nas, da bode novo kmečko bralno društvo v Ovbrah pri nas še letos enkrat priredilo zborovanje. Mi pridemo.

Deberlaves. Lepo število vrlih fantov in mož se je zbralo dne 29. m. m. v biši rodoljubnega kmeta p. d. Hariba v Deberlvasi, kjer je imelo naše izobraževalno društvo svoje III. mesečno zborovanje. Ko naš vrli moški pevski zbor zapoje „Lepa naša domovina“, nastopi g. društveni voditelj kot predsednika namestnik in v zbranih besedah pozdravi vse navzoče; potem da besedo g. dru. Arnejcu iz Vovber, ki v jedrnatih besedah obrazlaga kaj je močatost in značajnost, ter pred vsem povdarja, da naj povsod brez strahu nastopamo za naš materni jezik. Vrlemu g. govorniku, katerega še želimo večkrat v svoji sredi, so z burnimi živio klici pritjevali. Za njim je govoril g. G. Rožman iz Šmihela o slovanski kulturi. Dolgo časa že Slovani v Avstriji, katerih je večina v državi, prenašajo udarce od drugih; in ta „slovanska potrpežljivost“ je postala prava naša napaka, bil bi vendar že čas, da bi začeli upati! Zanimivemu govoru je sledilo odobravanje. Bog ga živi! Nazadnje je nastopil g. kapelan Dolinar, ki obrazlaga političen položaj, o volilni preosnovi in o shodu zaupnikov v Celovcu. Ko so pevci zapeli več pesmi kakor „Domovina, mili kraj“, „Vse mine“, „Od Urala do Triglava“ itd., je g. voditelj zaključil zborovanje. Da bi ne bilo brez dobrega sadu!

Krčanje. Veseli dan je bil za našo župnijo in celo okolico 22. julij, ko je naš domači rojak č. g. Ulrik Hafner obhajal svojo novo sv. mašo. Domačini so se zelo potrudili, da bi se kar najlepše obhajal lepi praznik primicije. Od blizu in daleč je privrelo na tisoče ljudstva pozdravit in počastit č. g. novomašnika. Iz Djekš je prišla velika procesija. Krasna je bila pridiga klosterskega g. župnika Kindelmana, lepo in ubrano je bilo petje gospodov bogoslovcev. In na gostiji pri Kočmarju je bilo nad vse fletno. Popevalo in tamburalo se je, da je bilo kaj, zraven pa se govorili resni in šaljivi govori. Posebno nam ne morejo iz spomina „Berač“ in č. g. Rotter iz St. Štefana, ki so v svojem šaljivem govoru dali nam vsem, še posebej ženstvu, koristnih nauk. Res je bil to dan, ki ga je napravil Gospod in katerega si ohranimo v blagem spominu. Gorjanc.

Lipa nad Vrbo. Po naključju mi je prišla zadnja številka „Štajerca“ v roke. Pregledal sem ta list dobro, da vidim, ali je v celoti res tak kakor ga slika cenjeni „Naš Dom“ in drugi slovenski časniki, toda takoj med branjem sem se prepričal, da katoliško-slovenski listi ne morejo priti na ravnotežje proti takemu svetohlinstvu, zavijanju, hinavščini, obrekovanju in zmerjanju, da se človeku kar želodec obrača. In koliko popravkov. Zdihuje, da ga hočejo

s tem uničiti in da je zakon v tem oziru zelo pomanjkljiv. Revček, bi mu ga vendar izpremenili, da bi vsaj svobodno mogel pisati in razširjati najpoglejše laži in obrekovanja. Kakor sem čital n. pr. o našem mevstrašenem rodoljubu dr. Brejcu, ki ga je pa spravil v take mu neljube škrpice, da je moral laži temeljito popraviti. Apelira na koroške kmete, naj se le njega oklenejo, ker le edino on je pravega in resničnega naprednega mišljenja? Tudi jaz mu pomagam v to svrhu apelirati na tiste, ki še ne znajo ljudi dobro zmerjati in jim dajati nesramne priimke, naj si le naročijo „Štajerca“. Takoj bodo dobro izurjeni v psovanju in hudobiji. Dalje pravi v enem članku, kdor farja voli, stori smrten greh. Jaz pa pravim, ne samo tisti, ki voli pristasa „giftne krote“, stori smrten greh, ampak tudi tisti, ki ta list naročuje, da se pohujšujejo na njem otroci oz. mladina, kajti ta podli list ni sposoben za kaj drugega kakor kvečjem za svinjsko steljo.

Reberca. Med našimi delavci vlada strašna narodna zaslepljenost. Ali ni nobenega človeka, ki bi sklical kak shod, da bi se ljudem saj malo oči odprle.

Poročilo „Gospodarske zadruga“ v Sinčivasi. Zadruga v Sinčivasi je nastala kot prva na Koroškem. Nasprotniki so nato zasnovali nasprotno v Velikovecu. Dolžnost slovenskih krščanskih gospodarjev je, družiti se v krščanski slovenski zadrugi, ki je in bo vsigdar tekmovala z vsako konkurenco. Zakaj se je pred leti v Velikovecu nehalo delovati: V Velikovecu smo bili nehali z delom, ker nismo imeli izurjenega človeka in ker g. monsieur Podgore ni imel več časa, voziti se vsaki teden tja. Zdaj pa bomo delovanje zopet začeli, ker imamo moža, ki je v stroki izurjen. Posestnik Hornar na Olšenici je zadržnikom znan in gospodarji mu smejo popolnoma zaupati. Pripominjamo še, da zadruga ni žitna trgovina. Ona sme prejemati žito le od zadržnikov; kdor ni pri društvu, naj ne dovaža. Zadržnike pa prosimo, naj vozijo v zadrugo le zdravo žito. Daj Bog, da se bi moglo vse suho spraviti. Drugi trgovci imajo navadno svoje gospodarstvo, in če so kaj slabega po ceni kupili, dajo izprijeno žito živini. Zadruga nima svoje živine in izprijenega blaga se ne sme pošiljati nikamor. Zato zadržniki, če se vam je kaj žita pokvarilo, dajte tisto živini in ne vozite v zadrugo, kjer bi vas moral poslovođa zavriniti in z zavrnitvijo žaliti. Poslovođa mora vsakogar zapisati, ki pripelje; da se bo to hitreje vršilo, dobili bodo zadržniki zadržna znamenja s številkami, tako da bo imel vsakdo svojo številko. Pristop: Kdor hoče zadrugi pristopiti, plača pristopnina 1 kromo in delež 10 kron. Na to dobi zadržno knjižico. Delež se vrne, če kdo izstopi in ga odpove, pristopnina pa se ne vrača. Zadržniki so vsi vkup lastniki zadržnega skladišča v Sinčivasi in vseh zadržnih naprav. Sprejemanje žita se bo vršilo le ob sredah, ker poslovođa druge dni nima časa. A ker je Hornarjevo posestvo na poti v Velikovec, bodo lahko zadržniki, ki morajo voziti drugi dan, vozili k njemu na dom, in poslovođa bo potem žito pripeljal sam v zadrugo. Slovenci, pokažite svetu, da veste ceniti zadržno misel, ki je drugod in tudi pri nas že mnogo koristila, in oklepajte se vsi svojega društva, kakor se čebelice zbirajo okrog matice.

Razne novice.

Število lesenih tračnic (švelerjev) na vseh železnicah na zemlji cenijo na 1494 milijonov.

Na želvi je jezdil. Pred desetletji je predaval v londonski geografični družbi Rougemont o svojih doživljajih na potovanju po Avstraliji. Takrat je tudi trdil, da je jezdil po morju na veliki želvi. Nihče mu tega ni hotel verjeti. Sedaj pa je deloma dokazal resnico svoje povesti. Preko nekega londonskega ribnika je namreč res prejezdil na želvi, ki jo je gladil z roko po glavi ter ji neprestano klical „Jahtallah“, kar baje razume želva. Prihodnje dni je napovedal, da jezdil v odprto morje.

Papirnata kolesa pri vlakih. V Ameriki so uvedli že pred 30 leti za poskušnjo kolesa iz papirja pri vlakih. Ker so se v tem času dobro obnesla, uporabljajo jih čimdalje več. Kolesa se hidravlično stisnejo iz papirne mase in sicer več obel posebej, ki se potem skupaj strnejo. Ta masa je trda skoraj kakor kamen. Kolo dobi jeklen obroč. Neki spalni voz s takimi papirnatimi kolesi je prevozil 500.000 km, t. j. dvajsetkrat toliko kakor iznaša obseg cele zemlje, preden je jekleni obroč počil. Papirna masa pa je bila še vedno nepoškodovana.

Stroga kazen. Čevljar Mastivi v Marakveru (Maroko) je umoril 30 žensk iz dobičkaželjnosti. Pretekli teden je bila obravnavana in je bil najprvo obsojen na smrt na križu; pozneje pa se je sklenilo, naj se živ zazida, do tega dne pa vsak dan do krvi biča. Obsodba se je izvršila ob velikem pritisku občinstva. Dva dni so še slišali ljudje klice nesrečneža, šele tretji dan je izgubil zavest in umrl.

Kako se varuje inkognito? V Devinu (Magdeburg) se je nedavno raznesla vest, da se pripelje kralj skozi mesto. Takoj je vse vrelo na kolodvor. Peron pa se je ljudem odprl, ko so že potniki izstopili iz voz. Pred kraljevim vozom so stali trije policaji, kar pa ljudi ni zadrževalo, da bi se ne rinili od vseh strani h kraljevemu vozu. Med prerivanjem so glasno ugibali, ali se bo kralj pokazal pri oknu, ali morda celo izstopi itd. Med množico je stal tudi neki gospod s svilen čepico na glavi ter iztezal vrat, da vidi v kraljevi voz. Ko se je dal signal za odhod, je ta gospod šel skozi množico v svoj — kraljevi voz. Bil je namreč kralj sam, ki je stal ves čas med radovedneži, ne da bi ga bil kdo opazil, ker so vsi zijali v voz. Na ta način si je kralj najbolje zavaroval svoj inkognito.

Kako se v Parizu po ceni obeduje. V neko pariško restavracijo prišel je odličan gospod, ki je naročil drag obed in ga z veliko slastjo povžil. Potem je pa pil najdražja vina in kadil dragocene cigarete. Nakrat vstopi v restavracijo nek mož, ki se približa gostilničarju: „Jaz sem policijski detektiv“ (tajni policist), pravi došlec „in imam povelje aretirati radi sleparskega konkurza obdolženega trgovca, katerega sliko vam tu kažem. Za gotovo vem, da se nahaja v vaši restavraciji.“ — „Da“, odgovoril je gostilničar, „ravno ondi sedi.“ In pokazal je na elegantnega gospoda, ki je ravno sušil steklenico. „Ne maram vzbuditi pozornosti“, nadaljeval je nato detektiv, „recite gospodu, da ga na ulici čaka baron L. Prišel bo ven in uredil bom stvar.“ Z

denarjem, ki ga ima pri sebi, dobite dobro plačilo. Oglasite se jutri na policiji." Gostilničar je naredil globok poklon pred prizanim detektivom, zavrtel se je parkrat okoli, potem je pa stopil h gostu, ki je ravno prižigal novo havano ter mu zašepnil, da ga zunaj čaka baron L. Veselo je gost poskočil po konci, vzel klobuk in hitel na ulico. Na ulici je stal izvošček in pred vozom detektiv. Gostilničar je šel na prag gledat, kaj se bo zgodilo. In videl je, kako je detektiv gosta "aretiral v imenu postave". Potem sta detektiv in gost sedla v voz in se odpeljala. Drugo jutro je gostilničar hitel na policijo predložiti dolg račun. Ondi pa so ga debelo gledali. Oseb, katere je označil gostilničar, ni bilo na policiji. Uradniki so se pričeli gostilničarju smejati v obraz. S težavo so ga prepričali, da sta ga krepko "potegnili" dva pariška sleparja, ki se razumeta na to, kako se v Parizu po ceni je.

Sredstvo za pokončavanje trtne uši je baje iznašel neki Anton Kobol iz Ustja pri Vipavi na Kranjskem, tako poročajo ljubljanski listi. Zelo dvomljivo!

Da je nenavadna žejja, nadležna želežna kislina in pogostoma driska posledica uživanja zrnate kave, ni tako splošno znano kakor nje škodljivi vpliv na vse naše živčevje. Zakaj bi torej mirno še dalje jemali nase te posledice, ki so jako kvarne našemu zdravju in lahko provzročajo žal tako pogostoma nepričakovano srčno kap, ko bi se jim lahko popolnoma izognili z malenkostno izpremembo v napravljanju? Zmešajte zrnato kavo, ako se ji nečete odreči docela, na pol s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo; tako da dobite vonjivo, okusno in zdravju hasnivo pijačo. Že petnajstletna izkušnja in čimdalje večja priljubljenost Kathreinerjeve Kneippove sladne kave je to sijajno izpričala. Za otroke, bolnike in slabotnike, katerim je zdravnik prepovedal razburljivo zrnato kavo, pa se priporoča Kathreinerjeva Kneippova sladna kava brez druge primesi, ker spričo posebnega okusa po zrnati kavi izborna tekne ter je obenem redilna in krvotvorna.

Vesela obletnica.

S ponosom obhajal je te dni vsak Jugoslovan avstrijski, zlasti pa še Mariborčan štiridesetletnico slavne zmage Viljema pl. Tegetthoffa nad laškimi brodovjem pred otokom Vis ali Lisa dne 20. julija 1866.

Lah ljubi svobodo čez vse, tuj jarm mu je nad vse zopern. Stegnje se in breca, dokler se ga ne otrese. Ni ga še vladarja, ne španskega, ne francoskega niti nemškega, ki bi zmagavši Lahe, si kaj trajno prida pridobil. Nemški kralji in cesarji — ki so z ognjem in mečem za vedno podjarmili toliko Slovanov — so potratili najlepša leta in največjo moč na Laškem, a vsikdar brez važnega vspaha. Milijone vojakov zagrinja laška zemlja, ki je lahko rodovitna od same krvi. Posebno velika planjava od reki Po, med Adižo in Minčijem je dobro pognojena. Bila je od nekdanj bojišče, kjer so se vrstile najljutejše bitke. Je ravno te dni štiridesetletnica junaških dveh bitk, v katerih je teklo toliko slovenske krvi za cesarja in domovino pri Kustoci od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer na kresni dan leta 1866 in pred Visom dne 20. julija od 10. uri dopoldne do 2. uri popoldne. Dvvršeno je bilo krvavo delo, predrzni sovražnik do dobrega pobit. A zmaga je

draga. Veliko nadebudnih mladeničev ni več, mnogo skušenih mož je obležalo ter zapustilo žalujoče udove brez tolažbe in drobne otročiče brez pomoči. Sovražnik se je branil srdito, naši pa niso odjenjali. Z bodalom so rili naravnost v sovražna prsa vkljub neštetim kroglijam. Po bitkah se je navadno skazalo, da so naši mrtveci bili prestreljeni, laški prebodeni. Neovrgljiv dokaz požrtovalne hrabrosti Slovencev za cesarja! Takratni zmagi sta nas stali z brodovjem vred 8470 mož: pri Kustoci 7389, pri Visu 1081.

Za ta prezent se imamo zahvaliti starem pruskemu lisjaku, zloglasnemu Bismarcku, ki je podkuril Lahe zoper Avstrijo. Pa tudi avstrijska južna vlada sama si je kopala že par desetletij jamo na Laškem, gotovo ne po volji, ne po želji vladarjevi. Narava sama — neprestopne Planine ali Alpe — dela mejo; vroč laški značaj se ne vjema s hladnim severnim v toliko, da bi se mu dal pod oblast. K večjemu je med Lah in nami mogoče prijateljstvo ali soseska, nikako pa ne zveza, še manj njih podložnost ali odvisnost. Ako hoče država v miru in zadovoljnosti družiti pod svojo vrhovno oblastjo narode, mora po skušenem in dobrem zgledu starorimskega cesarstva pustiti nedotakljivi največji svetinji vsakega ljudstva: njegovo vernost in narodnost. Avstrija si ni prizadevala, pridobiti si srea ne Lahov ne Slovencev. Pri Slovencih sicer s tem izhaja zaradi prirojene mehke udanosti — pri Lahih pa jo ta slabost spravlja že od nekdanj v velike notranje in zunanje zadrege, sitnosti, zapletke, zgubo in škodo, povrh pa še v nekako poniževalno preziranost. Vkljub lepim zmagam pri Kustoci in Visu je izgubila naša država prekrasno benečansko lombardijo, bliščec biser iz venca svojih bogatih dežel. Pa solz zavoljo te zgube ni vredno prelivati: biser se je svetil, koristi ni prinašal naši državi nikakoršne; bil je ponosen kapital pa brez imenovanja vrednih obrestij; bil je bolj za parado kakor za porabo. Vrh tega spominja ravno ta zguba vsakega domo- in rodoljubnega Slovence na slavni zmagi, katere so me zadaji priboriti pomagali naši, zlasti dalmatinski in kranjski junaki. Na Kranjskem so v Ljubljani javno in skupno slavili Kustoco, Mariborčane in sploh štajerske rodoljube naj pa "Slov. Gospodar" opomni na slavni, zmagoviti čin rojaka mariborskega, pl. Tegetthoffa v pomorski bitki pred Visom.

Že pred začetkom vojske se je vedelo, da mislijo Lah in poleg trdnjav na suhem napasti tudi Dalmacijo od morske strani ter tako zgrabiti od dveh stranij Avstrijo, že itak stiskano na severu. Zanašali so se na svoje mnogoštevilno, pomnoženo in prenovljeno brodovlje, ki je v resnici daleč, po številu in moči, prekašalo avstrijsko; na morju se niso bali, trdno so se nadejali zmage. V tem so jih potrjevali francoski, angleški in pruski listi, sami laški časniki so nezmerno veliko pričakovali od brodovja, ki pa še ni bilo nikdar v resnem ognju, niti ni vzelo še bilo nikomur čolnča. Naše brodovje pa se je komaj dve leti prej (l. 1864) tudi s Tegetthoffom slavno borilo z danskim pri Helgolandu.

Pred Visom so se boja udeležile te-le avstrijske ladije: (vsaka nosi na sebi posebno ime napisano) "Nadvojvoda Maks" in "Habsburg", vsaka s 16 topovi in 450 možmi; "Cesar Maks", "Don Juan d' Au-

stria" in "Princ Evgen" šteje so po 35 topov in 370 mož; "Zmaj" in "Salamander" sta imela po 84 topov in 260 mož. Vseh skupaj tedaj le 7 železnih bark s 185 topovi in 2530 možmi. O lesenih, ki so proti jeklenim le orehove lupine, niti ne govorimo.

Lahi so v boj pripeljali poln tucat, dvanajst skrbno okovanih, močnih in težkih bark: "Rè d' Italia" in "Rè de Portugal" s 36 topovi in 550 možmi; "Roma" in "Venezia" z ravno toliko močjo; "Ancona", "Maria Pia", "Castelfidardo" in "San Martino", vsaka s 26 topovi in 484 možmi; "Principe Larniano", "Messina", "Conte Verdi", vsaka z 22 topovi in 440 možmi. Največje in strahovite postave pa je bil "Affondatore", imel je 2 topa za krogle po 3 cente in 290 mož. Njegovo bodalo, ostro in trdno je žugalo pogin vsaki ladiji, v katero bi se zagnalo.

Naše brodovje je bilo v vsakem oziru slabše, zmaga skoraj nemogoča. In vendar je Tegetthoff ponudil bitko laškemu brodovju že dne 27. junija in sicer pred mogočno trdnjavo Jakin ali Aakono. Mimo te trdnjave se vozite, ako se peljete na božjo pot k Marijini hišici lavretanski. Od Reke do Jakina vozi poštni parnik kakih deset ur. Tako daleč si je upal Tegetthoff poiskati sovražnika na njegovem domu. Naprej je poslal ladijo, imenovano po rajni cesarici "Elizabeta". Nasproti se ji pridruži ena najhitrejših laških bark. Naša barka ji pusti, da se približa do 500 sežnjev, potem sproži emo stran topov in sovražna ladija, pri kolesu zadeta, se pretaši ter jo puha nazaj še hitreje, kakor je bila prišla. "Elizabeta" jo hoče zajeti, zapodi ji še marsikatero brončenko v rebra, a dohiteti je na begu ne more. Ko se naša približa laškemu obrežju, začnejo po nji pokati baterije iz trdnjave. Bilo je pametno, da se je umaknila premoči.

Svoj namen je pokazala; hotela je izvabiti laške ladje vun na morje pred zalivom ali luko, kjer je imel Tegetthoff nastavljeno svoje brodovje, da bi se spopal s sovražnikom. Pa ta, še ne dosti pripravljen niti urejen, je tičal kakor jazbec v jami. Zato se obrne Tegetthoff proti severu.

Po tej praski pred Jakinom, kjer so prvič zaropotali naši topovi nad Lahom, je pričakoval naš junak nasprotnika pri otoku Hvar ali Lesina. Ta otok je oddaljen komaj poltretjo miljo od Visa. Da bo prišlo laško brodovje pred Vis, je bilo dokaj gotovo. Na Visu je bila naša trdnjava in posadka; ta otok je bil ključ do Dalmacije.

(Konec prihod.)

Listnica uredništva.

Sv. Peter pod Sv. gorami: Je sedaj že prepozno odgovarjati na te napade. Pozdrave! — Veržej: To vendar ne spada v list, da bi mi ljudem oponašali, koliko kdo pojé. — Dopoljatelj: pesmi zaradi Barčke: Dobili od "Sl. Gosp.", toda težljivo.

Zavarovalni potovalec

dobi na Koroškem takoj mesto pri dobro vpeljani zavarovalnici. Plača po dogovoru. Ponudbe našemu listu pod "Zavarovalni potovalec" štev. 60.

Svoji k svojim!**Svoji k svojim!**

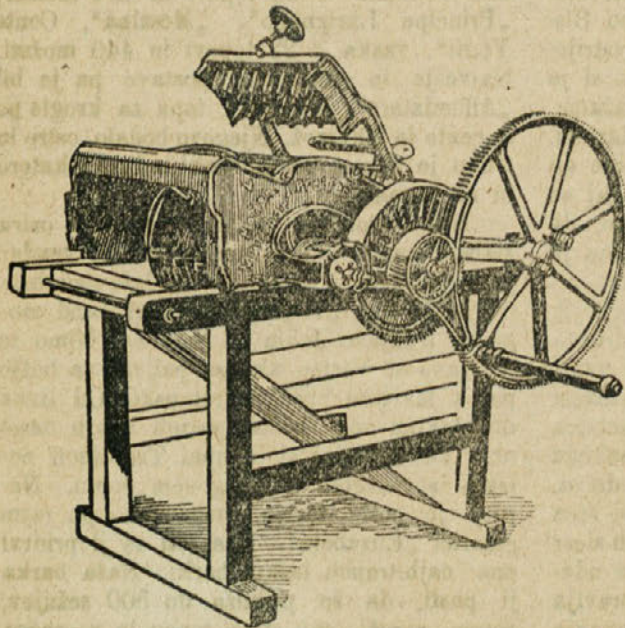
Prva narodna tovarna kmetijskih in poljedelskih strojev

Jožefa Pfeifer-ja v Hočah pri Mariboru.

Mlatilnica (Cerilica).

(Glej zraven stoječo sliko.)

S samo vzdigajočim pokrivalom k varstvu proti neugodi ako les ali kamea vedno v mlatilnico ne pride. Za gonitbo z roko zadostujeta 1—2 osebi. Za vitelj se kolo prestavi nižje in zadostuje 1 slabjši konj. — Rudeče medeni ležaji imajo prednost.

Cena 130 kron.

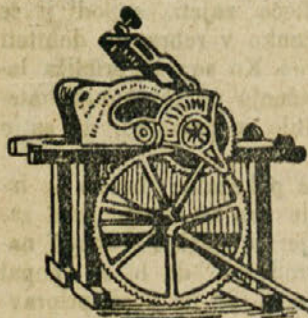
Ročna mlatilnica

katera je zaradi njene trpežnosti, vsled izvrstne konstrukcije in zvestega dela skozi leta sem od g. kmetovalcev najbolj vpeljana. To z veseljem spričuje istina, da če v eno občino ena takih mlatilnic pride, se naroči v kratkem času še več ravno takih, ker dokazujejo tudi mnoga pohvalna spričevala. — Boben mlatilnice je mahalni, kateri dostavlja mahalno kolo. Osišče je jekleno in se vrti v rudečih medenih ležajih. Boben se s stranskimi vijaki lahko prestavlja kakor je potrebno. Zobje so štirivoglati, ki izvršujejo čisto mlat. Kolesa so proti neugodi zelo dobro zakrita. Vse te prednosti zedinjene, omogočijo, da mlatenje lahko izvršujete 1—2 osebi.

Cena 116 kron.

Jamči se eno leto.

Več kakor 200 spričeval od gospodov: častitih nadžupnikov, župnikov, veleposestnikov in posestnikov potrjujejo te velikanske prednosti mojih strojev.

Vitelj za enega konja v zvezi mlatilnice (cerilice)

z osjo od vitelja do mlatilnice sedem metrov v dolgoti. En srednji konj ali vol zadostuje celi dan za gonitev mlatilnice v mlatitvi.

Jamči se eno leto.

(3)

Ta cela garnitura z navadno mlatilnico

138 gld. (276 kron),

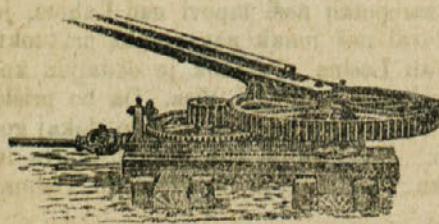
z mlatilnico (cerilico)

145 gld. (290 kron).

Močnejši vitelj za dva konja

90 gld. (180 kron).

Vitelj brez vsega lesa
20 kron ceneje.

Nar. kolek

Sloven. gospodinja rabi samo
slovensko cikorijo

Vžigalice

Pralno milo

v korist družbe sv. Cirila in Metoda

pridno kupujte!

katero izdeluje in prodaja
Prva jugoslovanska tovarna
za kavine surogate
v Ljubljani!

so najboljše in najcenejše!

Založnik

I. Perdani v Ljubljani.

zahtevajte

vedno povsod!